

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 690/2025-17

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcov Miroslava Duriša a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného SD LEGAL, s.r.o., Žriedlová 3, Košice, proti uzneseniu Mestského súdu Košice sp. zn. 12P/130/2024 z 10. septembra 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 20. októbra 2025 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), základného práva na prerokovanie veci nestranným a nezávislým súdom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, práva na ochranu rodinného života podľa čl. 41 ods. 2 ústavy a práva na zohľadnenie najlepšieho záujmu dieťaťa podľa čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa uznesením Mestského súdu Košice (ďalej len „mestský súd“) sp. zn. 12P/130/2024 z 10. septembra 2025 (ďalej len „napadnuté uznesenie“). Navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť mestskému súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie.

2. Z ústavnej sťažnosti a príloh k nej pripojených vyplýva, že na mestskom súde sa vedie konanie o rozvod manželstva a o úpravu rodičovských práv a povinností k maloletej [REDACTED], [REDACTED], a maloletému [REDACTED], [REDACTED], detí rodičov – matky [REDACTED] a otca [REDACTED] (sťažovateľa). Mestský súd uznesením z 11. marca 2025 nariadil znalecké dokazovanie a ustanovil znalkyňu z odboru psychológie, odvetvia klinickej psychológie detí a dospelých, psychológie sexuality, poradenskej psychológie Mgr. Lenku Lipanovú za účelom vypracovania znaleckého posudku, so zameraním na skutočnosti, ktoré uviedol v bodoch 1 – 20 predmetného výroku rozhodnutia.

3. Dňa 19. augusta 2025 sťažovateľ vznesol námietku zaujatosti proti znalkyni, ktorú odôvodnil tým, že po jej ustanovení bola v neprípustnom kontakte s právnu zástupkyňou matky JUDr. Beátou Buhlovou. Uvedené malo vyplývať zo skutočnosti, že v konaní o návrhu sťažovateľa na úpravu rodičovských práv a povinností a o nariadenie neodkladného opatrenia vedeného pod sp. zn. 12P/117/2024 mestský súd uložil znalkyni odpovedať na 2 otázky, avšak z obsahu znaleckého posudku č. 2/2025 vyplýva, že znalkyňa zakomponovala do výsledkov spracovania znaleckého posudku aj otázky, ktoré súdu doručila JUDr. Buhlová 10. februára 2025, a to napriek tomu, že jej to nebolo súdom uložené.

4. Napadnutým uznesením mestský súd rozhodol, že znalkyňa nie je vylúčená z predmetného konania. Z obsahu spisu a vyjadrenia znalkyne zistil, že znalkyňa nepozná účastníkov konania a ani ich právnych zástupcov a necíti sa byť voči nim nijako zaujatá. Úlohu zadanú súdom v rámci znaleckého dokazovania splnila v plnom rozsahu a odpovedala na všetky otázky stanovené súdom. Zo spisu vyplýva, že súd si vyžiadal znalecký posudok 10. februára 2025 a následne 12. februára 2025 boli znalkyni zaslané aj otázky, ktoré predložila právna zástupkyňa matky a ktoré zároveň doručila aj súdu. Znalkyňa vnímala tieto otázky ako súčasť spisového materiálu, s ktorými je povinná sa oboznámiť. Zdôraznila, že v rámci vypracovaného znaleckého posudku by otázky obdobného charakteru položila sama, keďže sa dotýkali samotnej podstaty dokazovania. Položenie týchto otázok preto ani súd nepovažoval za rozšírenie predmetu znaleckého skúmania, ale za postup potrebný pre komplexnosť a správnosť záverov posudku. Skutočnosť, že znalkyňa sa oboznámila aj s otázkami navrhnutými právnu zástupkyňou matky, nevyhodnotil ako takú, ktorá by sama osebe založila dôvod na vylúčenie znalkyne, keďže tieto otázky boli obsahovo relevantné a znalkyňa by ich v rámci skúmania položila taktiež. Súd teda nemal pochybnosti o nezaujatosti znalkyne.

II.

Argumentácia sťažovateľa

5. Sťažovateľ s napadnutým uznesením nesúhlasí, považuje ho za arbitrárne a nezákonné. Postup znalkyne podľa jeho názoru prekročil zákonný rozsah znaleckej činnosti a vytvoril objektívne pochybnosti o jej nestrannosti, keďže nie je záruka, že sa uvedeného nezákonného konania nedopustí aj v budúcnosti pri vypracovaní znaleckého posudku na podklade uznesenia z 11. marca 2025. Mestskému súdu vyčíta, že nepreskúmal, či znalkyňa svojím postupom porušila svoje zákonné povinnosti, ani nehodnotil, či jej konanie mohlo mať vplyv na objektivitu znaleckého posudku. Ak súd odmietne vylúčiť znalca, o ktorom existujú objektívne pochybnosti o nezaujatosti a následne sa na jeho závery spolieha, dochádza k zásahu do samotnej podstaty práva na spravodlivé súdne konanie.

6. Tvrdenie znalkyne o tom, že predmetné otázky by do posudku zahrnula aj bez ich poskytnutia právnu zástupkyňou matky, je ťažko dokázateľné a vedie k pochybnostiam o nestrannosti znalkyne. Ak by to aj bolo pravdou, nič to nemení na skutočnosti, že znalkyňa deti nedotazovala na otázky JUDr. Buhlovej na svoj vlastný popud, ale z iniciatívy právnej zástupkyne matky, čo vzbudzuje pochybnosti o jej nezaujatosti. Znalkyňa nekonala v medziach poverenia súdu a položených otázok, ale na základe „kváziobjednávky“ právnej zástupkyne matky. E-mailová komunikácia právnej zástupkyne matky so znalkyňou mohla narušiť princíp rovnosti zbraní, pretože právna zástupkyňa mala možnosť ovplyvniť obsah dôkazu, kým sťažovateľ túto možnosť nemal.

7. Znalecký posudok, ktorý vypracuje znalkyňa, bude predstavovať kľúčový dôkaz v konaní o úprave rodičovských práv a povinností a jeho objektivita má zásadný význam pre rozhodnutie o zverení maloletých detí a rozsahu styku sťažovateľa s nimi. Súd sa môže oprieť o posudok, ktorý môže vzniknúť za okolností vyvolávajúcich dôvodnú pochybnosť o nezaujatosti znalkyne, čím môže dôjsť k ohrozeniu práva sťažovateľa na výkon rodičovských práv podľa čl. 41 ods. 4 ústavy. Nevylúčením znalkyne mestský súd nerešpektoval princíp najlepšieho záujmu dieťaťa podľa čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa.

8. Podľa názoru sťažovateľa sa mestský súd nevysporiadal s neprípustným a nezákonným spôsobom kontaktu JUDr. Buhlovej so znalkyňou pred spracovaním znaleckého posudku č. 2/2025, čo znalkyňu diskvalifikuje z vykonávania ďalších znaleckých úkonov v konaní. Okrem zásahu do rodičovských práv došlo aj k zásahu do práv detí tým, že im bude odopreté objektívne, nezávislé a dôsledné posúdenie ich životnej situácie.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

9. Podstatou ústavnej sťažnosti je nesúhlas sťažovateľa s napadnutým uznesením, ktorým mestský súd nevylúčil znalkyňu z konania a podania znaleckého posudku. Sťažovateľ podrobuje kritike dôvody napadnutého rozhodnutia ako aj postup znalkyne v uvedenej veci, ktorý podľa jeho názoru zakladá pochybnosti o jej nezaujatosti.

10. Vzhľadom na povahu napadnutého rozhodnutia mestského súdu, ktoré je rozhodnutím procesným, a vymedzenú podstatu argumentácie sťažovateľa, je potrebné najskôr pripomenúť, že ústavnému súdu neprislúcha hodnotiť správnosť skutkových záverov či právneho posúdenia veci všeobecnými súdmi, a to ani vo vzťahu k rozhodnutiam vo veci samej a o to menej v rozhodnutiach týkajúcich sa vykonávania dokazovania. Treba pritom zdôrazniť, že ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti nie je súdom prieskumným, ani súdom nadriadeným a ani ochrancom zákonnosti. Súdna moc je v Slovenskej republike rozdelená medzi všeobecné súdy a ústavný súd, čo vyplýva aj z vnútornej štruktúry ústavy (siedma hlava má dva oddiely, kde prvý upravuje ústavné súdnictvo a druhý všeobecné súdnictvo). Pri uplatňovaní svojej právomoci nezávislého súdneho orgánu ochrany ústavnosti ústavný súd nemôže zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Sú to teda všeobecné súdy, ktorým ako „pánom zákonov“ prislúcha chrániť princípy spravodlivého procesu na zákonnej úrovni. Úloha ústavného súdu pri rozhodovaní o ústavnej sťažnosti pre porušenie základného práva na súdnu ochranu rozhodnutím súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov interpretácie a aplikácie zákonných predpisov s ústavou alebo medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách najmä v tom smere, či závery všeobecných súdov sú dostatočne odôvodnené, či nie sú arbitrárne alebo svojvoľné s priamym dopadom na niektoré zo základných práv a slobôd (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05).

11. Ústavný súd opakovane judikuje, že považuje rozhodovanie všeobecného súdu o procesných otázkach za integrálnu súčasť civilného procesu, ktorá je zásadne výsadou všeobecného súdu. Preto takéto rozhodnutia meritórne preskúmava iba celkom výnimočne, a to v prípadoch, ak ide o taký exces z požiadaviek kladených na spravodlivý proces alebo o také extrémne vybočenie z princípu spravodlivosti, že je spôsobilé zasiahnuť do ústavnoprávnej roviny, a teda i do práv účastníka

konania, ktorý podal ústavnému súdu ústavnú sťažnosť. Inak povedané, problematika procesných rozhodnutí by mohla dosiahnuť ústavnoprávny rozmer len v prípade extrémneho vybočenia z pravidiel upravujúcich toto konanie, k čomu by mohlo dôjsť najmä na základe takej interpretácie a aplikácie príslušných ustanovení zákona, ktorá by v sebe zahŕňala črty svojvôle (rovnaké závery porovnaj m. m. napr. aj v I. ÚS 40/2012, II. ÚS 364/2014, II. ÚS 64/09, III. ÚS 92/09, IV. ÚS 248/08, II. ÚS 495/2018).

12. Preskúmaním napadnutého uznesenia ústavný súd nezistil žiaden exces, ktorý by zasahoval podstatu namietaných práv sťažovateľa vyplývajúcu z čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru a viedol by ústavný súd k zrušeniu napadnutého procesného uznesenia. Takým excesom nie je ani fakt, že mestský súd nevylúčil ustanovenú znalkyňu z prípravy znaleckého posudku, keďže nevzhladol dôvody na taký postup a svoje rozhodnutie v tomto smere primerane odôvodnil. Z hľadiska požiadavky na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia – uznesenia (§ 236 Civilného sporového poriadku) – postačuje objasnenie základných dôvodov, ktoré viedli k prijatiu uznesenia a ktoré sú spôsobilé výrok uznesenia rozumne a preskúmateľným spôsobom vysvetliť, čo bol i tento prípad. Požiadavke sťažovateľa, aby ústavný súd v konaní o ústavnej sťažnosti skúmal a rozhodol o relevancii dôvodov, ktoré by prípadne založili vylúčenie znalkyne z prejednávanej veci, ústavný súd nemôže vyhovieť, keďže ide o oblasť všeobecného súdnictva, do ktorej ústavný súd zásadne nie je oprávnený vstupovať, pretože nepatrí do sústavy všeobecných súdov.

13. Pokiaľ ide o znalecký posudok podaný znalkyňou v súvisiacom konaní, ktorým sťažovateľ argumentuje v prospech záveru o údajnej zaujatosti znalkyne, je potrebné ozrejmiť, že znalkyňa mala posúdiť, (i) či majú maloleté deti poznatky alebo skúsenosti, ktoré by nasvedčovali tomu, že matka praktizuje pohlavný styk alebo vykonáva iné sexuálne aktivity v prítomnosti maloletých detí, a (ii) posúdiť iné zistené skutočnosti súvisiace s uvedeným. Už samotné zadanie v uznesení o nariadení znaleckého dokazovania teda rátať s rozšírením otázok podľa okolností danej veci, pričom nemožno opomenúť, že uvedené znalecké skúmanie sa viedlo na podnet sťažovateľa a malo preukázať ním tvrdené skutočnosti namierené voči matke maloletých detí. Zo znaleckého posudku vyplýva, že znalkyňa do rozhovoru s maloletými deťmi zakomponovala otázky formulované právnu zástupkyňou matky, pričom tieto evidentne súviseli s otázkou č. 1 a mali za cieľ objasniť správanie matky z pohľadu maloletých detí, a to všetko s prihliadnutím na rešpektovanie ich veku a prirodzeného vývinu. Ak za týchto okolností mestský súd nevyhodnotil skutočnosť, že znalkyňa sa oboznámila aj s otázkami navrhnutými právnu zástupkyňou matky ako takú, ktorá by sama osebe založila dôvod na vylúčenie znalkyne, s tým, že tieto otázky boli obsahovo relevantné a znalkyňa by ich v rámci skúmania položila, taktiež pretože mali viesť k osvetleniu veci, jeho dôvodom niet v okolnostiach danej veci čo vytknúť. To vedie ústavný súd k záveru o zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti v tejto časti a k jej odmietnutiu podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

14. Z hľadiska posúdenia potenciálneho porušenia ďalších práv sťažovateľa, ktoré označil v ústavnej sťažnosti (vrátane práva maloletých detí, ktoré same osebe ústavnú sťažnosť nepodali) tvrdiac, že znalecký posudok podaný znalkyňou v tejto veci výrazne ovplyvní rozhodnutie o zverení maloletých detí a o rozsahu styku sťažovateľa s nimi je podstatné to, že napadnuté uznesenie nie je meritórne a konanie ním ani nekončí, a teda nevyvoláva u sťažovateľa konkrétne relevantné

negatívne dôsledky, ktoré by už nebolo možné korigovať ďalším procesným postupom. Znalecký posudok je len jedným z dôkazov. Vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd postupuje podľa Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), v ktorom sa uplatňuje zásada materiálnej pravdy a je povinný na účely zistenia skutočného stavu veci vykonať všetky potrebné dôkazy, aj keď ich účastníci konania nenavrhlí (čl. 6 CMP). Z ústavnej sťažnosti a jej príloh je zrejmé, že mestský súd dosiaľ nerozhodol vo veci samej. Z toho vyplýva, že hoci námietka zaujatosti vznesená sťažovateľom nebola vyhodnotená ako opodstatnená, je mu zaručené právo na konečnú, definitívnu ochranu poskytovanú súdom rozhodnutím vo veci samej. Predpokladom na záver o porušení základných práv a slobôd je totiž iba také porušenie, ktoré nie je napravitel'né alebo odstrániteľné následnou činnosťou všeobecného súdu napr. v konaní o veci samej (porov. I. ÚS 46/00, III. ÚS 406/2013).

15. V rámci ďalšieho priebehu konania bude môcť sťažovateľ uplatniť výhrady k celému procesu dokazovania (vrátane znaleckého), ako aj k postupu mestského súdu, a to v rámci viacerých do úvahy prichádzajúcich právnych prostriedkov nápravy, ktoré právny poriadok umožňuje.

16. Vzhľadom na to, že sťažovateľ ústavnou sťažnosťou namieta rozhodnutie procesnej povahy v dosiaľ neskončenom konaní všeobecného súdu, nebolo možné dospieť k záveru o porušení ním označených práv podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 41 ods. 2 ústavy a čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa. Opačný postup by neprípustne rozširoval kompetencie ústavného súdu a vo svojich dôsledkoch by z neho robil ďalšiu súdnu inštanciu, ktorá by bola mimoriadna okrem iného aj tým, že by mohla zasahovať do dosiaľ prebiehajúcich konaní (I. ÚS 120/2022, IV. ÚS 233/2011). Preto ústavný súd ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej neprípustnosti.

17. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá, rozhodovanie o ďalších návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4. decembra 2025

Jana Baricová
predsedníčka senátu